

L'OPINIÓ

Any V-Número 378
Preu: 10 cèntims

BARCELONA • Divendres, 19 d'agost de 1932

La República no sabria deixar-se dur d'un sentiment de venjança, però sabrà fer caure tot el pes de la justícia damunt dels enemics del poble i de la llibertat

LA PRIMERA LLEI REVOLUCIONARIA DE LA REPUBLICA

LA CAMBRA HA VOTAT, ACCENTUANT-NE LA SEVERITAT, EL PROJECTE D'EXPROPIACIO DE LES TERRES DELS MONARQUICS COMPROMESOS EN LA MILITARADA

El vapor «Espanya n.º 5» serà utilitzat per al transport dels deportats

HA ESTAT DETINGUT EL GENERAL NAVARRO, EX-MEMBRE DEL GOVERN DICTATORIAL

EN LA DEFENSA DEL POBLE

Hem dit diverses vegades des d'aquestes pàgines, que els pobles que han patit una Dictadura i un règim despòtic, en els quals unes quantes persones s'havien carregat damunt llurs espalles el sacrifici de pensar per compte de tot el país, estalviant als ciutadans d'haver de pensar per compte propi, no podien així com així passar a un règim de llibertat sense transició, precisament perquè els ciutadans no estaven preparats per a aquella llibertat.

D'això, els elements vergonyants de dreta que tenen el mot democràcia als llavis, però que no el tenen al cor, en diuen pensar en feixista. Nosaltres diem simplement que l'únic que ens interessa és la salvació del principi de llibertat, del dret dels ciutadans a governar-se ells mateixos amb els instruments de govern que ells mateixos ens donin, i que en aquest sentit, per salvar aquest principi i aquest dret, vinculats avui en la República, estem disposats a tot.

Fa vergonya contemplar les fotografies de les poques hores que el general Sanjurjo passejà la seva figura d'alcohòlic pels carrers de Sevilla voltat de quatre perfectes tipus de l'antiga U. P., que tractaven de reviscolar. Ciutadans—ciutadans?—que es lleven el barret al seu pas; soldats que es quadren; vianants resignats que contempen i accepten amb esperit de ramat la nova entronització de la tirania. La facilitat amb què el poble de Sevilla i el seu governador republicà al davant—acceptà el fet consumat per Sanjurjo—per bé que després vingüés la reacció—fa pensar que aquell poble no estava preparat per a la llibertat, i que cal—mentre una generació nova no pugui instruir-se en el veritable valor que la conquesta de la llibertat representa—vetllar molt de la vora aquesta multitud ciutadana presta a la resignació així que qualsevol indocumtat, amb quatre copes d'alcohol a dins, se sent amb jums per a posar de dictadoret.

El poble republicà d'Espanya està preparat per a la llibertat. I ho demostrà, a bastament, amb el seu gest rebel, prenyat d'amenaques, tot just tingué coneixement de la vilesa que alguns militars havien tractat de cometre. En canvi no està capacitada per a la llibertat aquesta massa neutra que es resigna covardament a acceptar qualsevol situació que li creïn, i encara agraeix que li treguin del damunt el mal de cap d'haver-se de preocupar de les coses del país. I no cal dir que no estan capacitats per a la llibertat aquests elements civils i militars que precisament es movien per a suprimir-la i implantar al seu lloc el seu despotisme.

En nom de què demanaran la llibertat els conspiradors que col·laboraren a la "sanjurjada" que començava per dissoldre, pretenciosament, unes Corts que el poble s'havia donat en sufragi lliure? En nom de què demanaran respecte a les seves idees i tolerància en l'atac a la República i als seus homes—aquella tolerància que fins fa vuit dies havien gaudit amplament—aquells que si haguessin triomfat haurien implantat novament l'estat de guerra, la censura, la llei de jurisdiccions, i haurien restablert els privilegis de l'aristocràcia inútil, dels militars de cabaret, de sala de joc i de prostíbul, de la clerecia al servei dels reis, de la plutocràcia àvida de restablir la tracta dels blancs a les seves fàbriques, als seus bancs i a les seves indústries?

Si haguessin triomfat els Sanjurjo, els Barrera i els Cavalcanti, avui Espanya hauria retrocedit novament a l'estat semisalvatge. En nom de què ningú que es digui republicà pot demanar clemència pels que anaven a escaivitzar novament el poble? En nom del liberalisme? En nom del liberalisme que ells anaven a suprimir. No és pas hora de jugar amb els mots, perquè la República va a confiscar les finques dels enemics del poble. No és pas hora de parlar de liberalisme per a defensar els conspiradors que només eren moguts que pel seu odi al liberalisme.

No és pas hora de teoritzar a propòsit de doctrines i de principis quan uns soldats enganyats, tan fills de mare com el mateix general Sanjurjo i els seus copains de taverna, havien estat prèviament condemnats a mort per aquells que els tragueren de llur caserna i els dugueren a ésser executats en la mort més inútil estenallats damunt l'asfalt de la plaça de la Cibele.

Estem absolutament d'acord amb les mesures preses pel Govern contra els que tractaven d'envilir novament el poble. Hi estem d'acord i hi estarem, perquè ens mereix tota la confiança. I hi estem, sobretot—i no hi estàvem del tot abans—perquè és precisament el Govern el que ha vingut al terreny que nosaltres reclamàvem de temps. Perquè quan nosaltres denunciàvem dia darrera dia que es tenia una tolerància excessiva i imprudent amb els elements monàrquics i amb determinats personatges que tenien càrrecs públics de la República, que es feia en gran escala el tràfic d'armes, i reclamàvem que fossin objecte del mateix tracte aquests extremistes de la dreta que els extremistes de l'esquerra en tant que uns i altres no perseguïen altra finalitat que l'entronització d'una Dictadura, negra o vermella, el Govern continuava tolerant, i els anarco-conservadors seguien gaudint del privilegi de mantenir la intranquil·litat en l'ambient ja acouinat de sí, de la gran massa, fomentant arreu el descrèdit de la República.

Avui el Govern s'ha decidit a prendre mesures. Benvingudes siguin. Llàstima que hagi calgut que quatre desgraciats hagin pagat amb la vida l'engany a què foren duts. Però precisament perquè cal vetllar per aquesta gran part analfabeta del poble presta a caure en l'engany i, si triomfen els més audaços, en la resignació, cal que aquests elements que encara es pensen que el 14 d'abril de 1931 no va passar res, siguin fermats curts perquè la cosa no es pugui tornar a repetir. No per altra cosa, almenys, sinó, per evitar sang innocent. Són els soldats i el poble els que cauen en aquests moviments. Els generals valents carregats de medalles i d'entorçats, el dia que les bales peten tenen tos i s'han d'estar al llit a tenir cura de llur salut.

FRANCESC COSTRI, (A) "MARQUES DE LAS PALMAS", A LA PRESO

Madrid, 18. — A dos quarts de tres de la matinada, el cap superior de policia senyor Aragonès ha rebut els periodistes i els ha dit que havia estat detingut, a Avila, com a complicat en el complot monàrquic, el senyor Francesc Costri, ex-marquès de Les Palmes. Ha estat traslladat a Madrid i ha ingressat en un dels calabossos de la Direcció.

Un periodista ha preguntat al senyor Aragonès si el senyor Luca de Tena seguia detingut a la Direcció General, a la qual cosa el senyor Aragonès ha respost afirmativament i ha afegit que li prendrà nova declaració.

—Es cert—ha preguntat un altre periodista— que ha estat detingut el senyor Melquiades Alvarez?

El senyor Aragonès ha contestat negativament. Ha afegit que el jutge especial, senyor Dimas Camarero, l'havia visitat, així com també el Director General de Seguretat per a demanar-li uns detalls que necessita per a la

major celeritat del sumari que instrueix.

La pregunta feta per un informador al senyor Aragonès sobre la detenció del senyor Melquiades Alvarez obeeix a la declaració atribuïda al general Sanjurjo, segons la qual havia demanat l'ajut del cap dels reformistes a favor del moviment sediciós.

L'EX-COMTE, NATURALMENT, ES UN MAL EDUCAT

La Corunya, 18. — El governador civil ha manifestat que havia conferenciat per telèfon amb el ministre de la governació i que havia disposat la llibertat provisional de l'ex-comte de Comilles, detingut per haver fet, de casa seva estant, la qual és propera al palau de la Capitania, gestes despectives en passar la manifestació que desfilava davant aque lledifici victoriejant la República.

A part del que resulti de les actuacions judicials contra l'ex-comte, instruirà diligències el governador per si cal aplicar-li la llei de Defensa de la República. Segurament hom li imposarà una multa ben forta.

Cal recordar que en ésser detingut l'esmentat senyor se'l lliurà d'ésser llinxat per la multitud.

GIL ROBLES, A SEVILLA

Sevilla, 18. — Ha arribat el diputat Gil Robles, qui ha manifestat als periodistes que ha vingut a Sevilla per fer de fer una informació sobre la sublevació, tal com han fet altres diputats. Ha afegit que havia visitat diversos dels detinguts a la presó i ha dit que Acció Popular era al marge del moviment, com ho provarà a les Corts en el moment oportú.

DILIGENCIES DEL JUTJAT DE SEVILLA

Sevilla, 18. — El fiscal d'aquesta Audiència, en delegació del jutge especial que instrueix el sumari pels successos de Sevilla, ha manifestat que el nombre de processats puja a 40. Entre ells hi ha el que fou general de la divisió, senyor González i González; el general de la guàrdia civil, senyor Gómez García, i el general Villegas.

S'han enviat exhortos a Lora del Rio i Càdiz, per tal que es rebí declaració als detinguts militars en ambdues ciutats. També ha estat ordenat que hom dicti els oportuns processaments.

A la presó, el fiscal ha rebut reclamació dels criats de la marquesa Esquivel, propietària de la finca Casa Blanca, el general Garcia Herranz, el comandant Infante i el capità Sanjurjo, els quals anaven a ésser traslladats a Madrid, però s'ha rebut ordre del Suprem en virtut de la qual han quedat incomunicats en aquesta presó fins nou avis.

LES RESPONSABILITATS

Detenció del general Navarro

Madrid, 18.—A darrera hora d'aquesta tarda ha estat detingut l'ex-voçal del directori militar del general Primo de Rivera, general Navarro Alonso de Calada, que ha quedat a disposició de la Comissió de responsabilitats.

HITLER I HINDENBURG

Els darrers esdeveniments polítics alemanys ens mostren l'aveng segur que els antics dominadors d'Alemanya fan actualment en el Govern de llur país. Herr von Papen pot fer de canceller més o menys temps; però les regnes de l'Estat semblen molt fermes entre els dits del vell Hindenburg. Hem dit ja més d'una vegada que ni aquest ni els generals de la seva camarilla no estan disposats a fer de comparses. Perdut entre ells,

Hitler no sap com arreglar-s'ho per fer un paper de primer actor.

Hitler, a despit del seu bigotet, té gairebé tots els requisits per a fer de diu: fluïda l'aireta de l'oratória enardidora de les masses; masses autèntiques, de més pujança i de més ruda intenció que les que empenyeren avant el signor Mussolini. Tanmateix, arribat el moment de fer el do de pit, Hitler vacilla i li falleix la nota. Potser aquesta vacil·lació, a part de les molles trencades que hi pugui haver a l'esperit del nazi en cap, és un reflex de la consciència que l'home té de la feblesa de la seva posició ideològica.

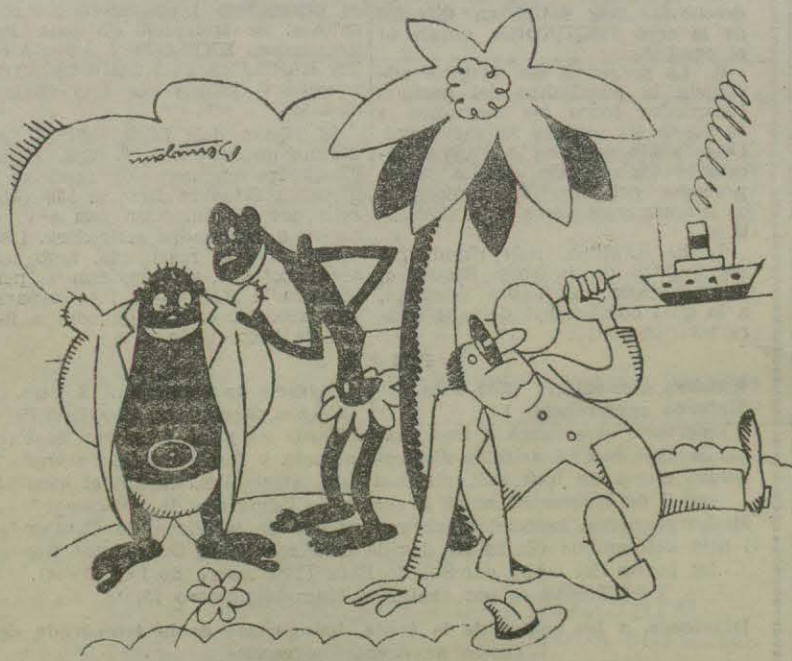
Si Hitler fos un democrata podria fer valer amb tota la força la de l'opinió que l'acompanya. Però ¿com pot cercar suport en la democràcia qui no amaga els seus desigs de fer-la impossible? I pot estar segur, ara, que té al seu darrera l'opinió dels que l'han votat? Si aquests votaven simplement les seves intencions, és molt possible que vegin amb la mateixa simpatia que un Govern Hitler, un Govern d'amics de Hindenburg que jacin la mateixa feina segons la tradicional manera germànica.

Hitler i Hindenburg, que s'entendrien perfectament en el terreny de les idees (o de l'absència d'idees), no poden entendre's en el repartiment del Poder. L'entesa no pot venir sinó amb la submissió de Hitler, puix que aquest no sembla tenir prou pit per a acarar-se amb els armats oficials de l'Imperi. L'entesa, doncs, sembla difícil. Només el maquiavellisme catòlic és capaç de segregar la quantitat de vaselina que caldria per a amorosir aquestes coses.

A. B. J

A la pàgina 14:
TEXT COMPLET
DELS TRETZE
ARTICLES QUE
COMPOSEN ELS
TITOLS PRIMER
I SEGON DE
L'ESTATUT DE
CATALUNYA,
APROVATS FINS
ARA PER LES
CORTS CONSTITUENTS
DE LA REPUBLICA

ESCENES DE BATA



— I si ens el cruspissim?
— No, que és verinós. Es un monàrquic.